

Ervaring met de rechtsstaat

De komende vijf jaar is de Tsjechische eurocommissaris Věra Jourová verantwoordelijk voor justitie. De voormalig advocate zal haar handen vol hebben aan zware dossiers als collectieve schadevergoeding en Europees kooprecht. Wie is Věra Jourová?

Peter Louwerse

Hoe belangrijk een goed functionerende rechtsstaat is, ondervond Věra Jourová in 2006. Als hoofd van het ministerie van Regionale Ontwikkeling van Tsjechië werd ze, naar later bleek ten onrechte, beschuldigd van corruptie. Ze zat een maand in de cel. In een interview met het tijdschrift *Leaders Magazine* zei ze over die tijd: 'In die moeilijke periode, toen ik een gescheiden vrouw was met een hypotheek en zorg voor de kinderen, beseftte ik hoe dicht ieder van ons zit bij leven onder een brug.' Jourová is inmiddels volledig vrijgepleit. Tijdens de hoorzitting in het Europees Parlement verwees ze begin oktober expliciet naar de valse beschuldigingen. 'Als je dit hebt meegeemaakt, weet je wat onrecht is. Daarom moeten we respect hebben voor de *rule of law*, passie voor de individuele vrijheid. We moeten er binnen de EU voor zorgen dat alle burgers hiervan kunnen genieten.'

Die woorden vielen in goede aarde bij D66-europarlementariër Sophie in 't Veld, lid van de justitiecommissie. 'Mijn eerste indruk is dat Věra Jourová een scherp ontwikkeld rechtsgevoel heeft. Ze zal zich waarschijnlijk minder politiek opstellen dan haar voorganger Viviane Reding. Ik denk dat

Věra Jourová

Foto: European Union, 2014

ze meer op de inhoud zal zitten, iets meer bescheiden en technocratisch.'

Věra Jourová, in de Europese verhoudingen een partijgenote van In 't Veld binnen de liberale ALDE-fractie, heeft tijdens de hoorzitting een goede indruk achtergelaten op de D66-politica. 'Ze kreeg op het laatste moment van Junker de portefeuille Justitie toegewezen, met daarin ontzettend veel zware, controversiële dossiers, waar veel ruzie over is.' In 't Veld noemt naast collectieve schadevergoeding en kooprecht ook gegevensbescherming, het vrouwenquotum en de homo-richtlijn. 'Ze heeft zich snel ingewerkt. De tekenen zijn dus positief.'

In 't Veld noemt Jourová een aardige, benaderbare persoon. 'Ze legt eerst contact met betrokken partijen, en neemt daarna pas een standpunt in. Ze zal haar

grote sociale vaardigheden nodig hebben bij de vele lastige dossiers.' Daarbij denkt In 't Veld ook aan bestaande kwesties als samenwerking tussen politie en justitie, en wederzijdse erkenning van familierechtelijke documenten en vonnissen. De regelgeving daarvoor is al van kracht, maar de uitvoering laat te wensen over.

SP-europarlementariër Dennis de Jong is kritischer over Jourová: 'Ze gaf bij de hoorzitting van de commissie Interne Markt over consumentenrechten ontwijkende antwoorden. Als je op internet koopt, zijn er vier mogelijke regimes. Ga je procederen, dan moet je als consument kiezen welk recht je inroept. Dat is reuze ingewikkeld: denk je nou echt dat mensen dit snappen? Ze heeft geen idee waar consumenten behoefte aan hebben. Als ik haar portefeuille had gehad, had ik dit als eerste dossier gepakt.'

De Jong denkt dat Jourová als liberaal vooral geïnteresseerd is in economische groei, en dus handelsrecht. 'Bij de justitieagenda zal ze vooral luisteren naar grote bedrijven, en niet naar bijvoorbeeld advocaten of slachtoffers. Privacyregels, daar zijn bedrijven niet blij mee. In toegang tot het recht zijn bedrijven niet geïnteresseerd. We zullen haar flink aan de tand moeten blijven voelen over die functies van het recht.'